

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Intangible
Cultural
Heritage

Neatliekamās saglabāšanas saraksta ziņojums
ICH-11 – Formāts

**ZIŅOJUMS PAR ELEMENTA, KAS IEKĻAUTS UNESCO NEMATERIĀLĀ
KULTŪRAS MANTOJUMA, KAM JĀNODROŠINA NEATLIEKAMA
SAGLABĀŠANA, SARAKSTĀ, STATUSU**

**IESNIEGŠANAS TERMIŅŠ – 2017. GADA 15. DECEMBRIS
IZSKATĪŠANAI 2018. GADĀ**

Instrukcija par ziņojuma sagatavošanu pieejama:
www.unesco.org/culture/ich/en/forms.

A. TITULLAPA
A.1. Dalībvalsts
Latvija
A.2. Konvencijas ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās datums
<i>Šī informācija ir pieejama tiešsaistē, www.unesco.org/culture/ich.</i>
2005. gada 14. janvāris
A.3. Elements, kas iekļauts UNESCO Nemateriālā kultūras mantojuma, kam jānodrošina neatliekama saglabāšana, sarakstā un kas ir šī ziņojuma temats
<i>Gadījumā, ja elements ir multinacionāls, norādīt arī pārējās iesaistītās valstis.</i>
Objekta nosaukums: Suitu kultūrtelpa
Gads, kad iekļauts sarakstā: 2009. gads
A.4. Laika periods, par kuru tiek sniegts ziņojums
<i>Lūdzu, norādiet laika periodu, par kuru tiek sniegta informācija šajā ziņojumā.</i>
Sākuma datums: 2013. gada 1. oktobris Beigu datums: 2017. gada 1. oktobris
A.5. Citi UNESCO Nemateriālā kultūras mantojuma, kam jānodrošina neatliekama saglabāšana, sarakstā iekļautie elementi, ja tādi ir
<i>Lūdzu, uzrādiet visus Neatliekamās saglabāšanas sarakstā iekļautos elementus no Jūsu valsts, pievienojot arī iekļaušanas gadu; gadījumā, ja elements ir multinacionāls, norādiet arī pārējās iesaistītās valstis.</i>
–

A.6. Vispārīgs ziņojuma kopsavilkums

Lūdzu, sniedziet vispārīgu ziņojuma kopsavilkumu, kas ļautu lasītājiem izprast elementa pašreizējo statusu, iekļaušanas sarakstā pozitīvo un negatīvo ietekmi, saglabāšanas pasākumu īstenošanu un izpildi ziņojumā norādītajā laika periodā, kā arī saglabāšanas pasākumu iespējamu atjaunošanu nākamajiem gadiem.

Apjoms no 400 līdz 600 vārdiem

Suitu kopienas apdzīvotā teritorijā praktizētu un suitiem nozīmīgu tradīciju kopums līdzās burdona dziedājumam, tautas dziesmām un suitu izloknei aptver arī gadskārtu svētkus, ēdienu gatavošanu, kāzu tradīcijas, mūzikas instrumentu spēli un dejas, tautas tērpu valkāšanu, kā arī katoļticību. Ikgadējie ar katoļticību saistītie svētki – Sv. Jāņa Kristītāja svētki Gudeniekos, Sv. Annas diena Basos, Zāļu diena Jūrkalnē un it īpaši Sv. Miķeļa svētki ik rudenī Alsungā, – apvieno dažādas paaudzes un veicina tautas tradīciju un katoļticības ciešu saikni un pārmantošanu.

Suitu kultūrtelpā dzīvojošo cilvēku skaits, kas sniedzot nomināciju UNESCO tika lēsts ap 2000 cilvēku, ir samazinājies, tāpat arī ir mazs jaundzimošo skaits. Suitu kopienas samazināšanās rada pamatotas rūpes par suitu tradīciju pārmantošanu un kultūrtelpas saglabāšanu. Suiti dzīvo Latvijas Rietumu daļā, Baltijas jūras tuvumā, un pēc administratīvās reformas suitu kultūrtelpa ir sadalīta trīs novados – Alsungas novadā, Gudenieku pagastā Kuldīgas novadā un Jūrkalnes pagastā Ventspils novadā. Kopienā joprojām pastāv atšķirīgi viedokļi attiecībā uz izvēli par kopienas dalījumu dažādās administratīvās vienībās. Teritorijas dalījumam ir izrādījušās tālejošas sekas, kas patlaban ietekmē kopienas sadzīvi tādos būtiskos jautājumos kā izglītība.

Kopienas dažādo paaudžu saiknes stiprina etnogrāfiskie ansambļi un folkloras kopas. Turklāt to klāsts ir dažādojies, un suitu sievietēm dziedāšanā un mūzikas instrumentu spēlē ir pievienojušies vīri. Izveidoti ansambļi "Suitu vīri" un "Suitu dūdenieki", īstēnotas meistarklases, lai pilnveidotu zināšanas un pieredzi dūdu spēlē, kā arī vairāki kopas dalībnieki apguvuši dūdu izgatavošanu un spēlē uz paštaisītiem instrumentiem. Suiti mērķtiecīgi un pēctecīgi ir lūkojuši atjaunot vairākas vēsturiski pārtrūkušas tradīcijas. Līdzās dūdu spēlei tiek atjaunota arī kokles spēle, tautas tērpu darināšanas prasmes un kāzu tradīcijas. Ar atsevišķām iniciatīvām un sākotnēji lokāliem maza apjoma projektiem, suitiem ir izdevies saglabāt neatlaidīgu virzību uz izvēlēto mērķu sasniegšanu, un patlaban suiti var lepoties ar pašu darinātiem tradicionālajiem mūzikas instrumentiem un tērpiem. Vairāku tradicionālo amatu – skrodera, kurpnieka, cepurnieka un rotkaļa – prasmju atjaunošana vēl ir iecerēta, un tam veltāmi nākamie suitu kultūrtelpas saglabāšanas soļi. Tāpat arī ieceru klāstā ir stiprināt vietējo uzņēmēju sadarbību un veicināt suitu kultūrtelpā radītu un tradīcijās sakņotu produktu atpazīstamību.

Kā atzīst suitu kopienas pārstāvji, iekļaušana UNESCO Nemateriālā kultūras mantojuma, kam jānodrošina neatliekama saglabāšana, sarakstā ir devusi būtisku atspērienu kopienas apņēmībai tapt zinošākiem par savu kultūras mantojumu un to saglabāt, dalīties savā pieredzē un iepazīt citu kopienu pieredzi savas kultūras kopšanā kā Latvijā, tā arī citās valstīs. Tas laika gaitā ir nozīmējis arī savu spēju būtisku stiprināšanu, lai sekmīgi aizstāvētu suitu kultūrtelpas saglabāšanas iniciatīvas gan valsts, gan starptautiskās kultūras, reģionālās attīstības un pārrobežu sadarbības programmās. Suitiem raksturīgi neatlaidīgi centieni savas kultūrvides saglabāšanā, un tas ir redzams arī paveiktajos laicīgā un sakrālā mantojuma restaurācijas darbos, savukārt suitu kultūrtelpā esošā Alsungas viduslaiku pils vēl gaida tās atjaunošanu.

A.7. Kontaktpersona saziņai

Norādiet vārdu, adresi un citu kontaktinformāciju personai, kas atbildīga par sazināšanos ziņojuma jautājumos. Ja e-pasta adrese nevar tikt norādīta, uzrādiet faksa numuru.

Tituls: –

Uzvārds: Pujāte

Vārds: Signe

Iestāde/ieņemamais amats: Latvijas Nacionālā kultūras centra direktore

Adrese: Pils laukums 4, Rīga, LV-1365, Latvija

Telefona numurs: (+371) 67228985

E-pasta adrese: signe.pujate@lnkc.gov.lv

Cita atbilstoša informācija: Suitu kopienas kontaktpersona

Tituls: –

Uzvārds: Martinova

Vārds: Dace

Iestāde/ieņemamais amats: Etniskā kultūras centra (EKC) "Suiti" valdes priekšsēdētāja

Adrese: Ziedulejas iela 1, Alsunga, Alsungas nov., LV-3306, Latvija

Telefona numurs: +371 29 222 103

E-pasta adrese: dace.martinova@inbox.lv

B. NEMATERIĀLĀ KULTŪRAS MANTOJUMA, KAM JĀNODROŠINA NEATLIEKAMA SAGLABĀŠANA, SARAKSTĀ IEKĻAUTĀ ELEMENTA STATUSS

Atsaucieties uz elementa nominācijas failu vai uz iepriekšējiem ziņojumiem, ja tādi sniegti, kā pamatu ziņojumam par elementa pašreizējo statusu un iekļaujiet tikai nozīmīgas izmaiņas kopš iekļaušanas sarakstā vai kopš pēdējā ziņojuma. Nominācijas faili, īpašie grafiki un iepriekšējie ziņojumi, ja tādi ir, pieejami www.unesco.org/culture/ich vai saņemami pēc pieprasījuma Sekretariātā.

Dalībvalsts pievērš īpašu uzmanību dzimumu lomai un cenšas nodrošināt kopienu, grupu vai, atbilstošos gadījumos, indivīdu, kā arī attiecīgu nevalstisko organizāciju visplašāko iespējamo dalību ziņojuma sagatavošanā, un zemāk minētajā punktā D tiek prasīts aprakstīt, kā tas ticis darīts.

B.1. Sociālās un kultūras funkcijas

Lūdzu, izskaidrojiet elementa sociālās un kultūras funkcijas, kā arī tā pašreizējo nozīmi kopienā, tradīcijas nesēju un praktizētāju īpašības, kā arī to cilvēku lomas vai kategorijas, kuriem citu vidū ir īpaša atbildība vai saistība ar elementu. Uzmanībai būtu jābūt pievērstai jebkurām attiecīgām izmaiņām, kas saistītas ar iekļaušanas kritēriju U.1 (“elements atzīstams par nemateriālo kultūras mantojumu, kā definēts konvencijas 2. pantā”).

Apjoms no 200 līdz 500 vārdiem

Suitu kultūrtelpas nozīme un kultūras funkcija kopienai galvenokārt ir saistāma ar savas kultūras identitātes un piederības suitu kopienai apzināšanos. Par šādu piederību apliecinotām zīmēm kalpo gan spilgti pamanāmais un krāšņais suitu tautas tērps, kas tiek vilkts svētku reizēs, gan raksturīgās valodas izloksnes lietojums sadzīvē, gan dziedāšana un citas tradīcijas. Suitu identitāte vienlaikus ir spēcīgas pašapziņas avots, kas saistās ar suitiem raksturīgu apņēmību un neatlaidību, kā arī rūpēm par sakoptu kultūrvidi.

Līdztekus kultūras identitātes nozīmībai suitu kultūrtelpai ir būtiska sociālā funkcija, veicinot dažādu paaudžu saikni, atbildības izjūtu un cieņu pret vecākās paaudzes zināšanām un pieredzi kultūras tradīciju pārmantošanā. Suitu kopienas etnogrāfiskie ansambļi un folkloras kopas galvenokārt balstās uz vecākās paaudzes pieredzi, un tas vienlaikus nozīmē vecākās paaudzes pastāvīgu iesaisti kopienas sabiedriskajā dzīvē. Kopienā ir izveidojušās stabilas dažādu paaudžu lomas, vecākajai paaudzei sniedzot padomu, viedokli, vērtējumu un pieredzi, savukārt vidējai un jaunākajai paaudzei sniedzot savu enerģiju dažādu tradīciju saglabāšanas aktivitāšu plānošanā un īstenošanā. Jaunākie kopienas locekļi tiek iesaistīti tiem īpaši veidotās suitu kultūras iepazīšanas norisēs. Pateicoties jaunākās paaudzes aktīvai dalībai kultūras dzīvē, notiek suitu tradīciju revitalizācija – ieražas, kas izzudušas no ikdienas lietojuma, atgriežas ģimenēs. Līdz ar to kultūras tradīciju pārmantošanas aktivitātēs nozīmīga loma ir katras paaudzes pārstāvjiem, kas sniedz atšķirīgu pienesumu tradīciju turpinājumam.

Kultūras mantojums suitu kopienā kalpo kā kultūras identitātes un sadarbības balsts, gan arī kā attīstības resurss. Kopiena aizvien vairāk apzinās tā nozīmību un daudzējādā lietojuma iespējas. Tas šim mantojumam piešķir arī ekonomisku funkciju, veicinot kopienas labklājību, kas savukārt ir izšķirīgi nozīmīga kopienas kultūrtelpas saglabāšanai.

Suitu kultūrtelpas saglabāšana ir katra suita personiska atbildība. Savukārt cilvēki, kam ir īpaša loma attiecībā uz kopienai kopīgām kultūras norisēm, ir suitu

etnogrāfisko ansambļu un folkloras kopu, tāpat arī nevalstisko organizāciju un interešu grupu dalībnieki un suitu katoļu draudžu locekļi.

B.2. Pašreizējās dzīvotspējas un risku novērtējums

Lūdzu, aprakstiet pašreizējo elementa dzīvotspēju, īpaši cik bieži un kādā apmērā tas tiek praktizēts, tradicionālo pārmantošanas veidu noturību, praktizētāju un auditorijas demogrāfiju, ka arī tā ilgtspējību. Lūdzu, arī norādiet un aprakstiet draudus elementa tālākai pārmantošanai un nozīmei, ja tādi ir, un aprakstiet šo draudu pakāpi un to novēršanas neatliekamību, veltot pastiprinātu uzmanību elementa iekļaušanai sarakstā sekojošu stiprinošu vai vājinošu faktoru iedarbei uz elementa dzīvotspēju.

Apjoms no 200 līdz 500 vārdiem

Suitu kultūrtelpas saglabāšanā vērojamas nozīmīgas un kopienas atzinīgi vērtētas norises, piemēram, vairāku kultūras tradīciju (vīru dziedāšana, dūdu spēle) atjaunošana un tajās pakāpeniski augošs dalībnieku skaits, kopienas paveiktais savu tradīciju izpētē (tautas tērpa valkāšanas vēsture un darināšana), kā arī zināšanu padziļināšana un nepieciešamo praktisko iemaņu apguve (aušanas prasmju stiprināšana). Pakāpeniski pieaugusi suitu interese par savām kāzu tradīcijām, kas pagājušo gadu laikā suitu kultūrtelpā noritēja vairākkārt.

Tāpat arī vērojama bērnu un jauniešu ieinteresētība apgūt suitu tradīcijas (suitu tradīciju skoliņa, deju nometne) un tradīciju pārmantošana starp paaudzēm. Formālās un neformālās izglītības aktivitātes (suitu izloksnes, burdona apguve), piedāvā tradīcijas no jauna padarīt par daļu no ģimenes dzīves. Attīstās arī sadarbība starp dažādu tradīciju kopējiem (suitu muzicēšana deju pavadījumam) un sadarbība ar mantojumu saistīto produktu tirdzniecībā (amatniecība un vienotas produktu identitātes zīmes izveide). Tāpat arī ir jūtams suitu katoļu priesteru atbalsts kultūrvides un vietējo tradīciju kopšanai.

Vairāki iepriekšējā ziņojumā identificētie riski tomēr ir saglabājuši savu aktualitāti:

(1) Suitu kultūrtelpā joprojām vērojama iedzīvotāju skaita samazināšanās, kas skaidrojama ar jaunās paaudzes aizplūšanu uz pilsētām un reģionu centriem un negatīvu dabisko pieaugumu.

(2) Kopienas ekonomiskā attīstība ir atkarīga no valsts reģionālās politikas, kas joprojām ir vērsta uz reģionālo centru apdzīvotību, atstājot novārtā lauku teritorijas, kas nekoncentrējas ap šādiem reģionālajiem centriem.

(3) Suitu kultūrtelpas attīstība ir atkarīga no valsts izglītības politikas, kas rosina skolēnu skaita ziņā mazu skolu slēgšanu, neņemot vērā šo skolu kā vietēju kultūras centru nozīmi.

(4) Finansiālais atbalsts, it īpaši liela mēroga projektu īstenojumam, ir nepastāvīgs un nepietiekams. Izņemot atsevišķas mērķprogrammas, tas tiek piešķirts projektu konkursu kārtībā, kas rada nedrošības sajūtu par aktivitāšu plānošanu nākotnē.

Līdzās minētajiem aspektiem, kas bija aktuāli arī iepriekšējā periodiskā ziņojuma izstrādes laikā, nākuši klāt suitu kopienas atzīti papildu riska aspekti.

(5) Sabiedrības sekularizācija, arvien samazinās suitu katoļu draudžu aktīvo dalībnieku skaits, un svētdienas skolā iesaistās visai maz suitu bērnu, tomēr katoļticību kopiena pastāvīgi uzsver kā savas kultūras identitātes balstu.

(6) Kopienā vērojama nošķirtība starp aktīviem suitu tradīciju praktizētājiem un šajā ziņā pasīvo kopienas daļu, kam piederību kopienai nosaka citi apsvērumi.

B.3. Saglabāšanas mēru īstenošana

Lūdzu, ziņojiet par saglabāšanas mēriem, kas tika aprakstīti nominācijas failā un iepriekšējā ziņojumā, ja tāds ticis iesniegts. Aprakstiet, kā tie ir tikuši īstenoti un kāds bijis to būtiskais pienesums elementa saglabāšanai ziņojumā aprakstītajā laika posmā, ņemot vērā ārējus vai iekšējus ierobežojumus, piemēram, resursu ierobežotību. Īpaši svarīgi iekļaut informāciju par tiem mēriem, kuru mērķis ir bijis nodrošināt elementa dzīvotspēju, sekmējot tā praktizēšanu un pārmantošanu kopienā. Iekļaujiet šādu detalizētu informāciju saistībā ar saglabāšanas mēru klāsta vai saglabāšanas plāna īstenošanu:

B.3a. Mērķi un rezultāti

Norādiet, kāds bija primārais(-ie) mērķis(-i) un kādi konkrēti rezultāti tika sasniegti ziņojumā norādītajā laika periodā.

Apjoms no 200 līdz 500 vārdiem

Atbilstoši UNESCO iesniegtajai nominācijai (2009) un pirmajam sagatavotajam ziņojumam par suitu kultūrtelpas saglabāšanu (2013), plānam bija izvēlēti pieci primārie mērķi (tie ņemti par pamatu arī šī ziņojuma B.3b, B.3d un B.3e sadaļām). Īstenojot tiem pakārtotas aktivitātes, ir sasniegti šādi rezultāti.

(1) Sekmēt un nodrošināt suitu nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu un tālāknodošanu pirmsskolas, vispārējās, profesionālās ievirzes, interešu, un mūžizglītības līmenī.

Suitu tradīciju integrēšana izglītības procesā noritējusi dažādos līmeņos, sākot no suitu izloksnes un tradicionālo instrumentu iepazīšanas pirmsskolas izglītības iestādē, un līdz jaunu prasmju apgūšanai pieaugušo mūžizglītības ietvarā. Suitu tradīciju skoliņa ir kļuvusi par iecienītu notikumu, kas pulcē suitu novada bērnus.

(2) Nodrošināt pasākumus suitu izzūdošo un apdraudēto tradīciju vai to elementu atjaunošanā, apguvē, tālāknodošanā un popularizēšanā.

Mērķtiecīgi un sekmīgi ir izdevies atjaunot dūdu un kokles spēles, kā arī izgatavošanas tradīcijas, tāpat arī vīru dziedāšanu. Veicinātas aušanas un citu rokdarbu prasmes, kas nepieciešamas suitu tautastērpa darināšanai. Tas ir bijis ilgstoša un pēctecīga darba rezultāts, pateicoties kopienas interesei.

(3) Sekmēt suitu nemateriālā kultūras mantojuma apzināšanu, izpēti un popularizēšanu.

Suitu bērni un jaunieši iesaistījušies novadpētniecības ekspedīcijās, savukārt kopienas vidējās un vecākās paaudzes pārstāvji izveidojuši jaunas publikācijas par dažādiem suitu tradīciju aspektiem. Kā spilgti pasākumi noritēja divi suitu burdona festivāli. Īpašu uzmanību izdevies veltīt suitu tautas tērpiem.

(4) Nodrošināt suitu kopienai nozīmīgu kultūras un vēstures pieminekļu atgūšanu un atjaunošanu suitu nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas un popularizēšanas aktivitātēm.

Pakāpeniski turpināts darbs pie Alsungas viduslaiku pils atjaunošanas, veicot atsevišķus konservēšanas un restaurācijas darbus. Tāpat arī suitu kopienā gūtas zināšanas par senu tekstiliju uzglabāšanu, kas ir noderīgi "Etniskās kultūras centra "Suiti" ("EKC "Suiti") izveidotās Suitu mantojuma krātuves darbā.

(5) Nodrošināt suitu kultūrtelpas saglabāšanu ilgtermiņā, tai skaitā veicināt suitu kultūrtelpas ekonomisko dzīvotspēju un attīstību.

Suitu sakrālais mantojums ticis restaurēts, un vairāki desmiti suitu kultūrtelpas dievnamu mākslas priekšmetu ieguvuši valsts aizsargātu kultūras pieminekļu statusu, un veicināta suitu katoļu dievnamu liturģisko tērpu izzināšana. Ekonomiskajai attīstībai un uzņēmējdarbības veicināšanai uzsākta apjomīga vairāku gadu sadarbība starp suitiem un lībiešiem Latvijā, kā arī setu un Kihnu salas kopienām Igaunijā, lai attīstītu tūrismu kopienu apdzīvotajās teritorijās.

B.3b. Saglabāšanas aktivitātes

Uzskaitiet galvenās aktivitātes, kas tika veiktas ziņojumā norādītajā laika periodā, lai sasniegtu gaidītos rezultātus. Lūdzu, aprakstiet aktivitātes detalizēti, apskatot arī to efektivitāti vai problēmas, kas radās to izpildes laikā.

Apjoms no 500 līdz 1000 vārdiem

(1) Lielākais aktivitāšu klāsts īstenots izglītības jomā dažādos līmeņos. Pirmsskolas izglītības iestādē bērni tiek iepazīstināti ar tradicionālajiem mūzikas instrumentiem un to spēli, burdona dziedāšanu, suitu tautastērpu un rokdarbiem. Tāpat arī audzinātāji turpina lietot suitu izloksnei veltītos izdevumus "Suitu Miķelīša mazā ābece" un "Darba lapas suitu Miķelīša draugiem". Pamatskolā interešu izglītības veidā turpinās novada vēstures mācības stundas, un stundās tiek lietota Alsungas skolotāju veidotā un 2014. gadā izdotā grāmata "Suitu novada mācība". Pēc pedagogu iniciatīvas suitu tradīcijas tiek integrētas arī citos mācību priekšmetuos. Alsungas vidusskola aktīvi darbojas UNESCO Asociēto skolu projektā.

Pastāvīga ir "Suitu tradīciju skoliņas" norise ik vasaru, pulcinot 30 suitu bērnus no dažādām vietām. Bērnu skaits, kas vēlētos piedalīties nometnēs, patlaban pārsniedz skaitu, ko iespējams uzņemt. Ik gadu tiek rīkota nometne tradicionālās kokles un stabules spēles apguvei, un 2017. gadā rīkota arī deju nometne. Līdzās suitu nometnēm 2014. gadā uzsāktas un ik gadu rīkotas suitu un setu bērnu un jauniešu kopīgas nometnes, tās kļuvušas par bērniem un jauniešiem tīkamu tradīciju.

(2) Kopienā atjaunotas tautas tērpa darināšanas un valkāšanas prasmes. Īstenotas tautas tērpa darināšanas apmācības pieaugušajiem un bērniem un jauniešiem, un ģeozu uzmanība veltīta aušanai, apgūta dzijas krāsošana un izšūšanas tehnikas. Apmācības veiktas pēc suitu kopienas iniciatīvas, pieaicinot zinošus pētniekus, organizējot izstādes, kā arī pieredzes apmaiņas braucienus citviet Latvijā. Lai veicinātu amatniecības tradīciju atjaunošanu, veikta radošās darbnīcas "Austuve" telpu atjaunošana Alsungā. Tāpat arī kopš 2015. gada visiem interesentiem tiek rīkotas kokles spēles nodarbības.

(3) Bērni un jaunieši īstenoja novadpētniecības ekspedīcijas (2017), papildinātas suitu mantojuma krātuves Alsungā un Jūrkalnē, kā arī pastāvīgi pilnveidota suitu kultūrtelpas vietne www.suitunovads.lv, noritējuši pieredzes apmaiņas un koncertēšanas braucieni kā Latvijā, tā arī citās Eiropas valstīs. Četru gadu laikā svinēti tradicionālie svētki un noritējuši suitu kopienas rīkoti starptautiskie burdona festivāli – 2014. un 2017. gadā, pulcējot kā Latvijas, tā arī ārvalstu folkloras kopas un etnogrāfiskos ansambļus. Ģeozu uzmanība pievērsta arī dejošanas tradīciju atjaunošanai un suitu horeogrāfiskā mantojuma popularizēšanai. 2015. gada rudenī rīkoti suitu deju svētki Alsungā. Biedrība "Vēju sēta" no 2013. līdz 2015. gadam rīkoja ikgadējo Jūrkalnes plenēru, kas bija saistīts ar suitu tradīciju izpēti.

Publicētas vairākas suitu kopienas pārstāvju, kā arī sadarbības partneru sagatavotās publikācijas, piemēram, izdevums "Suit' drān's. Suitu novada mantojums" (2014), kas vēlāk atjaunots un papildināts (2017), "Suitu kāzu tērps un tā valkāšanas tradīcijas 19. gadsimtā" (2017, izdevums tapis astoņu gadu

laikā, izgatavojot Somijas Nacionālajā muzejā saglabātā vēsturiskā kāzu tērpa pilnu atdarinājumu). Daļa no suitu folkloras materiāla, turpinot īpašu pievēršanos kāzu tradīciju tēmai, ir 2016. gadā izdots audioierakstu albums "Suitu kāzas. Precību un kāzu dziesmas". Katra šāda publikācija ir veicinājusi suitu tradīciju izziņāšanu gan pašā suitu kopienā, gan arī plašāk Latvijā un ārvalstīs, tāpat arī veicinājusi suitu piederības sajūtu savai kopienai. Latviešu folkloras krātuves digitālajā arhīvā Garamantas.lv publicēta suitu folkloras materiālu kolekcija. Tomēr kopienas pārstāvji atzīst, ka pietrūkst padziļinātu akadēmisku pētījumu par suitiem un viņu kultūru.

(4) Nekustamo kultūras pieminekļu atjaunošanas ziņā bijis iespējams īstenot vien neatliekamus darbus. Noritējusi Alsungas pils atsevišķu daļu izpēte, konservācija un restaurācija, tomēr pils pilnīgai atjaunošanai nepieciešams būtiski apjomīgāks finansiālais ieguldījums. Kultūrvēsturisko priekšmetu restaurācijai 2015. gadā sekmīgi īstenotas apmācības seno tekstiliju saglabāšanā un restaurācijā. Iegūtās zināšanas un prasmes ir īpaši nozīmīgas suitu mantojuma krātuvei Alsungā, uzglabājot ap 300 vienību lielu krājumu, tai skaitā tekstilijas.

(5) Lai saglabātu suitu kultūrvidi, īpaša uzmanība pievērsta sakrālā mantojuma restaurācijai. Pamatojoties uz suitu kultūrtelpas katoļu draudžu prāvestu personīgu iniciatīvu, 2014. un 2015. gadā valsts kultūras pieminekļu saraksts papildināts ar 31 mākslas priekšmetu vienību no suitu baznīcām (piemēram, 18. gs. tekstilijas), Alsungas novada muzejā 2015. gadā izveidota 19. un 20. gs. katoļu priesteru liturģisko tērpu izstāde, un 2016. gadā ir tapusi "Suitu lūgšana", kas kļuvusi par daļu no liturģijas suitu dievnamos.

Infrastruktūras uzlabošanas ziņā neīstenota iecere ir ceļu seguma atjaunošana. 2017. gadā uzsākts Igaunijas-Latvijas pārrobežu sadarbības projekts "Nelielo etnisko reģionu kā tūrisma galamērķu attīstība – UNESCO tūrisms", veicinot pieredzes apmaiņu starp suitu, lībiešu kopienām Latvijā un setu, Kihnu salas kopienām Igaunijā attiecībā uz vietējās un kultūras tradīcijās balstītas uzņēmējdarbības attīstību un tūrisma veicināšanu. Pieredzes apmaiņas pasākumi pakāpeniski ir veicinājuši kultūras tradīciju kā resursa aktīvāku izmantojumu vietējās uzņēmējdarbības attīstībai, un šādu pieredzes apmaiņu plānots turpināt arī nākamajos gados.

B.3c. Kopienų, grupų vai indivīdu piedalīšanās saglabāšanas aktivitātēs

Aprakstiet, kā kopienas, grupas vai, ja nepieciešams, indivīdi efektīvi piedalījušās saglabāšanas mēru īstenošanā. Aprakstiet izpildorganizācijas vai struktūras (nosaukums, darbības vēsture, utt.) un projekta īstenošanā pieejamo cilvēkresursu lomu.

Apjoms no 200 līdz 500 vārdiem

Suitu kultūrtelpas saglabāšana ir atkarīga no suitu kopienas tās veselumā. Pēdējo gadu gaitā ir pieaudzis organizēto kultūras aktivitāšu skaits, tomēr tajās piedalās salīdzinoši maza kopienas daļa. Nevalstisko organizāciju biedri vēlas plašāku un aktīvāku kopienas iesaisti rīkoto pasākumu norisē. Savukārt citi uzskata, suitu kultūras identitāte ir skatāma plašāk, kā daļa no suitu sadzīves un piederības sajūta. Salīdzinot ar iepriekšējo ziņojumu (2013), ir mainījies to kopienas locekļu skaits, kuri aktīvi iesaistīti suitu tradīciju saglabāšanā.

(1) Samazinājusies bērnu un jauniešu dalība ansambļos un folkloras kopās. Tam par iemeslu ir gan bērnu skaita samazināšanās, gan arī došanās mācīties skolās, kas atrodas ārpus suitu kultūrtelpas. No 2017. gada savu darbību ir pārtraukusi Basu bērnu un jauniešu folkloras kopa "Krētainie suiti" (2002). Samazinājies deju skaits bērnu un jauniešu tautas deju kolektīvos no 60 līdz 43

dalībniekiem, savukārt bērnu un jauniešu folkloras kopas "Suitiņi" (1985) dalībnieku skaits samazinājies no 8 līdz 6 dalībniekiem. Ansambļiem, kas savu darbību turpina, nenoliedzami ir bijis plašs un intensīvs īstenoto aktivitāšu klāsts.

(2) Dalībnieku skaita samazināšanās bijusi vērojama arī vairākos vidējās paaudzes ansambļos – lauku kapelā "Suitu muzikanti" (2010) no 8 muzikantiem turpina spēlēt 5, Jūrkalnē etnogrāfiskā ansambļa "Maģie suiti" (1959) dalībnieku skaits arī dzīvo samazinājies no 13 līdz 6 dalībniekiem. Savukārt Gudeniekos etnogrāfiskajā ansamblī "Gudenieku suiti" (1965) dalībnieku skaits samazinājies no 16 līdz 12 dalībniekiem.

(3) Nemainīgs palicis etnogrāfiskā ansambļa "Suitu sievas" (1955) dalībnieču skaits – 17, tradīciju ansamblī "Basu suiti" (2011) turpina piedalīties 9 dalībnieces. Radošajā darbnīcā "Austuve" (2008) Alsungā pastāvīgi ir 6 dalībnieces, un 6 audējas darbojas austuvē Jūrkalnē (2013). Ir vērojams arī dalībnieku skaita pieaugums, it īpaši attiecībā uz suitu deju tradīcijām un vīru iesaisti dziedāšanas un muzicēšanas tradīciju turpināšanā. Proti, pieaudzis ir vidējās paaudzes deju kopas "Suiti" (1982) dalībnieku skaits (no 18 līdz 22), atsācis darboties (2017) vidējās paaudzes deju kolektīvs "Jūrkalne", un klāt nākušas (galvenokārt vidējās paaudzes) suitu kopas "Suitu vīri" (2013, 10 dalībnieki) un "Suitu dūdenieki" (2014, 7 dalībnieki), kas atjaunoja dūdu spēlēšanas tradīciju suitu kultūrtelpā un kļuva par tradicionālo dūdu spēles lielāko kopu Latvijā.

Suitu kopienas nevalstisko organizāciju (sk. ziņojuma C.3. daļu) biedru skaits ir relatīvi neliels, savukārt to rīkotās norises ir atvērtas visai kopienai, kā arī citiem interesentiem. Suitu kultūras mantojuma saglabāšanā ieguldījumu sniedz arī Romas katoļu baznīcas draudzes – Sv. Miķeļa Alsungas Romas katoļu baznīcas draudze, Sv. Jāzepa Jūrkalnes Romas katoļu baznīcas draudze un Sv. Jāņa Kristītāja Gudenieku Romas katoļu baznīcas draudze.

B.3d. Laika plānojums un budžets

Laika plānojumā uzrādiet, kad katra aktivitāte tika īstenota un kādi līdzekļi tika lietoti tās īstenošanā, katrai no tām norādot līdzekļu avotu (valdības resursi, kopienas pienesums darba vai materiālu formā utt.)

Apjoms no 200 līdz 500 vārdiem

Suitu kultūrtelpas saglabāšanas aktivitātes balstās uz suitu pašiniciatīvu un pašieguldījumu, kam tiek piesaistīts līdzfinansējums. Aktivitātes (sk. ziņojuma B.3b. sadaļu) galvenokārt tiek īstenotas ar maza apjoma projektiem, katram no tiem gūstot finansējumu no vairākiem avotiem. Projekti īstenoti visa ziņojumā apskatītā perioda garumā. Valsts finansējums projektu īstenojumam tiek piešķirts caur Valsts Kultūrkapitāla fonda projektu konkursiem. Līdzās projektos balstītai finansējuma piesaistei ir pastāvīgs pašvaldību un valsts finansējums mērķdotāciju veidā, kas tiek sniegts izglītības un kultūrizglītības iestādēm, tāpat arī kultūras iestādēm un etnogrāfisko ansambļu un folkloras kopu vadītāju atalgojumam. Tālākais budžeta pārskats sniegts attiecībā uz saglabāšanas plāna pamata mērķiem (sk. ziņojuma B.3a. sadaļu).

(1) Suitu kopienas pašfinansējums (t.sk. biedrību finansējums) – 4 100 (te un turpmāk – EUR, noapaļojot līdz pilniem simtiem), pašvaldības (te un turpmāk – Alsungas, Kuldīgas un Ventpils novadu pašvaldības) – 61 400, Valsts Kultūrkapitāla fonds – 7 600, valsts budžets un mērķdotācijas – 11 600, Eiropas Reģionālās attīstības fonds – 4 800.

(2) Suitu kopienas pašfinansējums (t.sk. biedrību finansējums) – 2 900, pašvaldības – 79 200, Valsts Kultūrkapitāla fonds (t.sk. Kurzemes kultūras

programma) – 30 300, Eiropas Lauksamniecības fonds lauku attīstībai (LEADER programma) – 44 700.

(3) Suitu kopienas pašfinansējums (t.sk. biedrību un uzņēmēju finansējums) – 11 200, pašvaldības – 53 900, Valsts Kultūrkapitāla fonds – 39 400, valsts budžets (Latvijas Nacionālais kultūras centrs) – 3 400, UNESCO Līdzdalības programma – 2 800. Līdzās norādītajam finansējumam patlaban ievērojami valsts budžeta un Eiropas Savienības finanšu līdzekļi tiek piešķirti kultūras mantojuma digitalizācijai un digitālās pieejamības nodrošināšanai, un tas ietver arī suitu kultūras mantojumu.

(4) Pašvaldības – 31 300, Valsts Kultūrkapitāla fonds – 17 200, valsts budžets (Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija) – 7 100, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds – 39 700.

(5) Suitu kopienas pašfinansējums (katoļu draudzes) – 21 000, pašvaldības – 12 200, Valsts Kultūrkapitāla fonds – 19 600, valsts budžets un mērķdotācijas (t.sk. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Kultūras ministrija, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija) – 39 400, Eiropas Reģionālās attīstības fonds – 6 500.

Finansējuma sadalījums no dažādiem minētajiem avotiem četru gadu periodā ir bijis vienmērīgs, un kopumā suitu kultūrtelpas saglabāšanas aktivitātēm, līdztekus kopienas ieguldījumam, kas nav pilnībā izmērāms mantiskā izteiksmē, izlietots finansējums 551 300 apmērā: A) suitu kopiena – 39 200 (t.sk. biedrību, draudžu un uzņēmēju finansējums), B) pašvaldības – 238 000, C) valsts budžets – 175 600 (t.sk. mērķdotācijas – 61 500, VKKF – 114 100), D) Eiropas Savienības fondi – 95 700 un UNESCO Līdzdalības programma – 2 800.

B.3e. Vispārējā saglabāšanas aktivitāšu efektivitāte

Sniedziet efektivitātes novērtējumu vispārējām aktivitātēm, kas tika veiktas, lai sasniegtu gaidīto rezultātu, kā arī novērtējumu par pasākumu īstenošanai izlieto to līdzekļu efektivitāti. Lūdzu, norādiet, kādu pienesumu pasākumi ir devuši un vai citi pasākumi būtu bijuši piemērotāki, lai sasniegtu tos pašus rezultātus. Norādiet, vai tādi paši rezultāti varētu tikt sasniegti ar mazāku līdzekļu apjomu, vai pieejamie cilvēkresursi bija piemēroti un vai kopienas, grupas un indivīdi varēja tikt labāk iesaistīti.

Apjoms no 400 līdz 600 vārdiem

Suitu kultūras tradīciju pārmantošana norit gan ģimenēs un suitu ikdienā (latviešu valodas dialekta lietojums, svētku svinēšana, rokdarbi u.c.), gan kopīgās iniciatīvās, kas balstās uz kultūras un izglītības iestāžu, nevalstisko organizāciju un interešu grupu darbību. Visām minētajām organizācijām ir neliels cilvēkresursu kopums. Suitu kultūrtelpas saglabāšanas aktivitātes īstēnotas ar ierobežotu, taču pakāpeniski augošu finansējumu, kas vērsts uz visiem izraudzītajiem mērķiem.

(1) Suitu tradīciju integrēšanas formālajā un neformālajā izglītībā efektivitāte ir atkarīga no valsts izglītības politikas, kā arī no demogrāfiskās situācijas (zema dzimstība) un vecāku individuālām izvēlēm savu bērnu skološanā. No suitu kultūrtelpas trīs skolām patlaban ir palikusi viena – Alsungas vidusskola. 2016. gadā slēgta Jūrkalnes pamatskola, bet 2017. gadā – Kuldīgas pamatskolas Basu filiāle. 2017. gadā Alsungas vidusskolas desmitajā klasē mācības nav uzsācis neviens skolēns, līdz ar to tiek izskatīta iespēja vidusskolu slēgt, atstājot vienīgi pamatskolas klases.

(2) Ir izdevies atjaunot un turpināt vairākas tradīcijas un prasmes (dūdu un kokļu spēle un gatavošana, tautas tērpa darināšana un valkāšana). Tomēr tradīciju turpinājums tā pamatos atkarīgs no cilvēku individuālas patikas (mūzikas kapelai tradicionālā mūzika ir vien daļa no repertuāra) vai personīgām izvēlēm (senas kāzu tradīcijas ir tikušas atjaunotas dažās laulību ceremonijās).

(3) Nozīmīga ir bijusi suitu bērnu un jauniešu iesaiste dokumentēšanas darbā. Publikācijas un semināri ir praktiski palīdzējuši, lai veicinātu zināšanas par suitu tradīcijām un attiecīgās prasmes (tautas tērpu darināšana). Līdzās pašu suitu veikumam kā ietekmīga suitu kultūrtelpas popularizēšana ir izrādījusies ārēja iniciatīva (dokumentālā filma "Ručs un Norie", televīzijas seriāls un valsts e-pakalpojumu reklāma).

(4) Mērķtiecīgs ieguvums ir bijis apmācību rezultātā gūtās zināšanas par kultūras objektu (senu tekstiliju) saglabāšanu un restaurāciju, kas ir nozīmīgi darbam ar suitu materiālā mantojuma krātuvi, savukārt nepieciešams būtiski apjomīgāks resursu ieguldījums kultūras pieminekļu atjaunošanai (Alsungas viduslaiku pils).

(5) Sakrālā mantojuma saglabāšanai auglīgas bija kopienas iniciatīvas kustamu kultūras objektu aizsardzības izveidei (pieminekļu statusa iegūšana), tāpat arī maziem restaurācijas projektiem, savukārt nekustamo kultūras objektu saglabāšanā (suitu dievnami) nepieciešami tālāki ieguldījumi. Attiecībā uz ekonomisko attīstību uzsākto aktivitāšu (kopīga suitu produktu zīmola izveide, vietējo uzņēmēju pieredzes apmaiņa) efektivitāti varēs novērtēt pēc ilgāka laika.

Pieejamie finanšu līdzekļi ir izlietoti mērķtiecīgi un pārdomāti, un tos pašus rezultātus vistīcāmāk nebūtu iespējams sasniegt ar citiem pasākumiem vai mazākiem līdzekļiem. Lai arī ne visu ir bijis iespējams īstenot cilvēkresursu un pieejamā finansējuma ietvaros, suitu kopienas pārstāvji paveikto vērtē kā lietderīgu un nepieciešamu. Izaicinājumi vērojami jomās, kur attīstība nav no kopienas tieši atkarīga, bet saistāma ar plašāku reģionālu un valsts attīstību.

Līdztekus procesiem, kas liecina par tradīciju dzīvotspēju, suitu kultūrtelpas saglabāšanu kopiena joprojām atzīst par neatliekamu, pastāvot riskiem, kas apdraud suitu identitāti un tradīciju pārmantošanu.

C. SAGLABĀŠANAS MĒRU ATJAUNOŠANA

C.1. Atjaunotais saglabāšanas plāns

Lūdzu, sniedziet atjaunotu redakciju saglabāšanas plānam, kas iekļauts nominācijas pieteikumā vai iepriekšējā ziņojumā. Sniedziet detalizētu informāciju it īpaši par šādiem jautājumiem:

a. *Kāds(-i) galvenais(-ie) mērķis(-i) ir izraudzīts(-i), un kādi konkrēti rezultāti tiek sagaidīti?*

b. *Kādas ir nozīmīgākās aktivitātes, ko īstenot, lai sasniegtu gaidītos rezultātus? Aprakstiet aktivitātes detalizēti un pēctecīgi, sniedzot informāciju par to īstenošanas iespējām.*

c. *Kā attiecīgā dalībvalsts(-is) atbalstīs atjaunotā saglabāšanas plāna īstenošanu?*

d. *Sniedziet atjaunotā saglabāšanas plāna laika plānojumu un novērtējiet nepieciešamo finansējumu tā īstenojumam (ja iespējams, izsakot ASV dolāros), identificējot visus pieejamos resursus (valdības resursi, kopienas piensums darba vai materiālu formā utt.)*

Apjoms no 500 līdz 1000 vārdiem

Atjaunotais suitu kultūrtelpas saglabāšanas plāns turpina iepriekš aizsākto virzību, un tam ir izraudzīti pieci pamata mērķi: (1) nodrošināt regulāru un metodisku suitu nemateriālā kultūras mantojuma dokumentēšanu un pētniecību, veicinot sadarbību starp izglītības un pētniecības iestādēm un suitu kopienu; (2) sekmēt visa veida izglītības, praktizēšanas un tālāknodošanas aktivitātes visos izglītības līmeņos, jo īpaši bērnu un jauniešu vidū, lai nodrošinātu suitu kultūrtelpai raksturīgo tradīciju ilgtspēju un paaudžu sadarbību to tālāknodošanā; (3) sekmēt suitu kultūrtelpai raksturīgā mantojuma atpazīstamību Latvijā un ārvalstīs; (4) izmantot suitu kultūrtelpas radošo potenciālu jaunu produktu un pakalpojumu ar pievienoto vērtību attīstībai, nodrošinot to, ka suitu kopienas pārstāvji ir galvenie labuma guvēji; (5) nodrošināt suitu kultūrtelpas saglabāšanai nepieciešamo atbalsta infrastruktūru, it īpaši sekmējot suitu kopienai nozīmīgu kultūrvēsturisku pieminekļu un artefaktu atgūšanu un atjaunošanu. Lai sasniegtu definētos mērķus, saglabāšanas plānā noteikti vairāki gaidāmie rezultāti un aktivitātes:

(1) Pētniecība un dokumentēšana

Sadarbība ar augstākās izglītības un pētniecības iestādēm nodrošinās to, ka tiks pētītas suitu materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma izpausmes un to praktizētāji. Īpašu uzmanību plānots pievērst suitu tradicionālo svētku izpētei. Vairākas aktivitātes veicinās suitu kultūras mantojuma pieejamību tiešsaistē: tiks digitalizēti vietējo draudžu reģistri, apkopoti un padarīti pieejami suitu folkloras materiāli, kā arī kartēti suitu kultūrtelpas vietvārdi. Līdztekus veiksmīgai suitu mantojuma krātuvju darbībai, paredzēts atvērt tūrisma un informācijas centrus. Ar mērķi veicināt suitu izloknes pārzinātāju un praktizētāju skaitu ikdienā, iecerēts nodrošināt publikāciju izdošanu suitu izloksnē.

(2) Praktizēšana, tālāknodošana, izglītība

Plānots turpināt suitu kultūras elementus integrēt pirmsskolas izglītības iestāžu nodarbību procesā, mācību priekšmetos Alsungas vidusskolā, kā arī interešu izglītībā Alsungas mūzikas un mākslas skolā. Vairākas no plānotajām aktivitātēm turpina sekmīgi aizsāktas prakses: mūzikas, dejas un tautastērpa valkāšanas tradīciju apguve. Vasaras nometnes suitu bērniem plānots piedāvāt arī diasporai. Iecerēts turpināt izpēti un rīkot apmācības pieaugušajiem, it īpaši ar ieceri atjaunot skrodera, kurpnieka, cepurnieka un rotkaļa amatu prasmes un mūzikas instrumentu – dūdu, kokles un vijoles – izgatavošanas tradīcijas.

(3) Atpazīstamības veicināšana

Būtisku lomu suitu identitātes veidošanā ieņem suitu tradicionālie svētki un godi, kas veicina arī suitu kultūrtelpas atpazīstamību. Starptautiskais burdona festivāls turpinās popularizēt suitu kultūru. Tiek domāts par suitu vizuālo identitāti – iecerēts izveidot zīmolu suitu amatnieku un mājražotāju produktu atpazīstamībai. Suitu atpazīstamību plānots veicināt arī ar audiovizuālo materiālu palīdzību. Arī turpmāk tiks aprūpēti digitālie informācijas resursi: informācijas vietne www.suitunovads.lv, kā arī suitu kultūrtelpas profili sociālajos tīklos.

(4) Uzņēmējdarbība un radošās industrijas

Lai pilnveidotu drošu sociālekonomisko pamatu, vienlaikus saglabājot suitu kultūrtelpai raksturīgo kultūrvidi, iecerēts attīstīt mājražošanu un amatniecību, balstītu suitu tradīcijās un bioloģiskās lauksaimniecības principos. Ar vispārējās izglītības programmām un mūžizglītību plānots attīstīt uzņēmējdarbības prasmes. Plānots arī veicināt kooperatīvu izveidi un nodrošināt suitu amatnieku ražojumu tirdzniecību, izveidojot tiešsaistes platformu "Suitu amatu māja".

(5) Infrastruktūra

Lai suitu kultūrtelpu saglabātu ilgtermiņā, jāattīsta infrastruktūra un jāturpina kopt kultūrvidē. Plānots atjaunot ceļus, lai nodrošinātu suitu kultūrtelpas sasniedzamību. Tāpat turpināsies darbs pie suitu dievnamu un draudžu vēsturisko ēku un ar tām saistīto priekšmetu, kā arī Alsungas viduslaiku pils restaurācijas un atjaunošanas. Tūrisma veicināšanas nolūkos plānots izveidot dabas un atpūtas parkus, radošo darbnīcu centru un suitu etnogrāfisko sētu, veicinot tradicionālās zemkopības un zvejniecības prakšu apzināšanu. Uzņēmējdarbības un finansējuma piesaistes labad nolemts izveidot suitu kultūrtelpas atbalsta fondu.

Saglabāšanas plāns ir izstrādāts 2017. – 2019. gadam, ar ieceri to atjaunot, biedrībai "EKC "Suiti"" sadarbojoties ar vietējām pašvaldībām, Latvijas Nacionālo kultūras centru, UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju un Kultūras ministriju. Plāna īstenošanā ir paredzēta visu minēto pušu iesaiste. Līdzās minētajām institūcijām plāns paredz arī Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas, Izglītības ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Dabas aizsardzības pārvaldes, tāpat arī Zemkopības ministrijas un Satiksmes ministrijas iesaisti, sadarbojoties ar kultūrvides uzturēšanu saistītas politikas īstenošanā.

Valsts finansējums suitu kultūrtelpas saglabāšanai plānots ikgadēju mērķdotāciju veidā: kultūrizglītībai – 57 450; folkloras grupu un etnogrāfisko ansambļu darbības veicināšanai – 3 630, EKC "Suiti" – 10 000. Trīs gadu periodam tas ir 213 240, ar finansējuma iespējamu pakāpenisku pieaugumu. Savukārt Alsungas viduslaiku pils restaurācijai un atjaunošanai ir plānoti 281 000 (2018–2019). Līdztekus valsts ieguldījumam nozīmīgs atbalsts tiek sagaidīts no vietējām pašvaldībām. Tāpat arī ir apstiprināts Eiropas Savienības fondu līdzfinansējums uzņēmējdarbības attīstībai tūrisma jomā 23 020 apmērā (2017–2020). Cita finansējuma piesaiste ir plānota projektu izstrādes veidā, t.sk. no Valsts Kultūrkapitāla fonda.

C.2. Kopienas līdzdalība

Lūdzu, aprakstiet kopienas, grupu un indivīdu, kā arī attiecīgo nevalstisko organizāciju līdzdalību saglabāšanas plāna atjaunošanā, tai skaitā saistībā ar dzimumu lomām, un kā viņi būs iesaistīti plāna īstenošanā.

Apjoms no 200 līdz 500 vārdiem

Saglabāšanas plāns ir izstrādāts, balstoties uz sadarbības memorandu, kas 2016. gada 17. augustā parakstīts starp biedrību "EKC "Suiti"", Kultūras ministriju, Latvijas Nacionālo kultūras centru, UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju un trīs pašvaldībām – Alsungas, Kuldīgas un Ventpils novadu domēm. Sadarbības memorands ir spēkā līdz 2020. gada 31. decembrim. Tas noslēgts, lai sekmētu kultūras aktivitāšu, formālās un neformālās izglītības un ekonomisko aktivitāšu īstenošanu, kas nodrošinātu suitu nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu. Pirmais šāda veida sadarbības memorands tika parakstīts 2010. gada 20. janvārī, un otrs memorands apliecina uzsāktās sadarbības turpinājumu.

Lai atjaunotu saglabāšanas plānu, 2016. gada septembrī un oktobrī tika rīkotas trīs sanāksmes, piedaloties Suitu kopienas pārstāvjiem no "EKC "Suiti"", Suitu kultūrtelpas katoļu draudžu prāvestam, Alsungas vidusskolas skolotājiem un iesaistīto pašvaldību pārstāvjiem, kā arī pārstāvjiem no tām valsts institūcijām, kas parakstījušas minēto memorandu. Plānu apstiprināja biedrības "EKC "Suiti"" valde, kurā darbojas kopienas pārstāvji individuāli un iesaistītās pašvaldības. Saskaņā ar memorandu, iesaistītās puses, tai skaitā biedrības "EKC "Suiti"" pārstāvji, tiek reizi gadā, lai izvērtētu plāna īstenošanu un sasniegtos rezultātus un lai vienotos par tālākajiem darbības virzieniem un plānotajām aktivitātēm.

Attiecībā uz dzimumu lomām, biedrības "EKC "Suiti"" darbību raksturo dzimumu līdztiesība. Periodiski tiek pārvēlēta biedrības valde, un tajā vienlīdz darbojas dažādu dzimumu kopienas pārstāvji, tāpat arī dzimumu līdztiesība raksturīga citām nevalstiskajām organizācijām, kas darbojas suitu kultūras mantojuma saglabāšanai un ir iesaistītas plāna īstenošanas aktivitātēs. Līdzīgā kārtā arī pašvaldību vadībā un pārstāvniecībā ir vērojama dzimumu līdztiesība.

C.3. Institucionālais konteksts

Lūdzu, ziņojiet par Neatliekamās saglabāšanas sarakstā iekļautā elementa vietējās pārvaldīšanas un saglabāšanas institucionālo kontekstu, ieskaitot:

a. atbildīgo(-ās) struktūru(-as), kas iesaistīta(-as) tā pārvaldīšanā un/vai saglabāšanā;

b. kopienas vai grupas organizāciju(-as), kas saistīta(-as) ar elementu un tā saglabāšanu.

Apjoms nepārsniedzot 150 vārdus

Suitu kultūrtelpas vietējā pārvaldīšanā un saglabāšanā ir iesaistītas trīs novadu pašvaldības: Alsungas novada pašvaldība, Kuldīgas novada pašvaldība (Gudenieku pagasts) un Ventspils novada pašvaldība (Jūrkalnes pagasts). Tajās katrā darbojas kultūras nams, kas veic aktivitātes suitu kultūrtelpas saglabāšanai. Tāpat arī katoļu draudzes ir saistītas ar suitu kultūrtelpas saglabāšanu (sk. arī ziņojuma B.3c. daļu).

Biedrība "EKC "Suiti"" īsteno suitu mantojuma saglabāšanas aktivitātes un veicina kopienas sadarbību ar pašvaldībām un valsts institūcijām. "Suitu amatnieki" veicina amatniecību suitu kopienā. Vairākas citas vietējās organizācijas rosina interesi par suitu kultūras mantojumu. Savukārt "Suitu novads" un "Suitu kultūras mantojums" sniedz ieguldījumu suitu kultūras vēstures izpētē un atpazīstamībā.

D. Kopienų dalība šī ziņojuma izstrādē

Aprakstiet, kādā veidā tika nodrošināta kopienų, grupu vai, ja nepieciešams, indivīdu, kā arī attiecīgo nevalstisko organizāciju visplašākā iespējamā dalība ziņojuma izstrādes procesā.

Apjoms no 150 līdz 250 vārdiem

Ziņojuma sagatavošana tika plānota un īstenota Latvijas Nacionālajam kultūras centram sadarbojoties ar Latvijas Kultūras akadēmiju un biedrību "EKC "Suiti"". Suitu kopienų dalība ziņojuma izstrādē noritēja ar biedrības atbalstu. Par informatīvu pamatu kalpoja biedrības veidotais rakstiskais pārskats par īstenotajām suitu kultūrtelpas saglabāšanas aktivitātēm.

Lai izvērtētu aktuālo situāciju suitu kultūrtelpas saglabāšanā, sākotnējai ziņojuma izstrādes plānošanas sanāksmei ar biedrības "EKC "Suiti"" pārstāvjiem sekoja plašāka diskusija. 2017. gada 2. novembrī Alsungas kultūras namā sarunā piedalījās kopienų pārstāvji no dažādām darbības jomām – etnogrāfisko ansambļu vadītāji, novadu pašvaldību pārstāvji, suitu katoļu draudžu prāvests, vietējie uzņēmēji, kuru darbība saistīta ar suitu kultūras mantojumu. Ziņojuma izstrādes gaitā veiktas vairākas intervijas un saņemti atsevišķi rakstiski viedokļi.

Ziņojuma sākotnējā redakcija sagatavota latviešu valodā un izplatīta kopienai caur "EKC "Suiti"". Tās apspriešanai 2017. gada 20. novembrī Alsungas kultūras namā noritēja biedrības rīkota "Suitu dižsapulce", uz to aicinot visus interesentus no suitu kopienų, kā arī pašvaldību un valsts institūciju pārstāvjus. Ziņojuma gala redakcijas izstrādē ir ņemti vērā sapulcē paustie viedokļi.

E. DALĪBVALSTS PĀRSTĀVJA PARAKSTS

Ziņojumam jānoslēdzas ar oriģinālu valsts amatpersonas parakstu, kas pilnvarota ziņojumu parakstīt dalībvalsts vārdā, norādot personas vārdu, titulu un ziņojuma iesniegšanas datumu.

Vārds: Dace Melbārde

Tituls: Latvijas Republikas kultūras ministre

Datums: 2017. gada 15. decembris

Paraksts: